

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Лідерство та ефективні комунікації в міжнародному бізнесі

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань **07 "Управління та адміністрування"**
Спеціальність **073 "Менеджмент"**
Освітній рівень **перший (бакалаврський) рівень**
Освітня програма **Міжнародний менеджмент**

Статус дисципліни **базова**
Мова викладання, навчання та оцінювання **українська**

Завідувач кафедри
міжнародної економіки
та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності

Надія ПРОСКУРНИНА

Харків
2020

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри міжнародної економіки та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності

Протокол № 2 від 09.09.2020 р.

Розробник:

Дзеніс О. О., к.е.н., доц. кафедри міжнародної економіки та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни:

Важливим фактором підвищення ефективності управлінської діяльності стає розвиток людського потенціалу, наповнення її професійно підготовленими кадрами, здатними кваліфіковано відповідати на соціально орієнтовані вимоги, які ставлять до фахівців із комерційної діяльності стосовно їхнього професіоналізму; чітко та якісно виконувати функціональні обов'язки в ситуації постійних змін, неузгодженості нормативно правового забезпечення; глибоко осмислювати свої недоліки і професійні надбання, оцінюючи ефективність їх використання в процесі управлінської діяльності, приділяючи при цьому особливу увагу безперервному професійному розвитку.

Одним з ключових компонентів професійної підготовки фахівців є вміння професійного спілкування, володіння якими суттєво підвищує конкурентоздатність майбутніх робітників на регіональному ринку праці, підвищує ефективність їхніх виважених рішень. Особливо нагальною є потреба суспільства у фахівцях, які здатні співпрацювати та налагоджувати ділові стосунки з партнерами, зокрема зовнішніми, організовувати діяльність для досягнення спільної мети, долати комунікативні бар'єри, кваліфіковано здійснювати професійне спілкування під час виконання професійних завдань, вміти здійснювати самопрезентацію, бути лідерами тощо.

Актуальність вивчення навчальної дисципліни "Лідерство та ефективні комунікації в міжнародному бізнесі" полягає у формуванні комунікативної компетентності як однієї з найважливіших загальних компетентностей сучасного фахівця, оволодіння системою знань з ефективної комунікації як науки про мовний вплив, у виробленні вмінь і навичок ефективно використовувати засоби вербальної і невербальної комунікації в різних ситуаціях.

Метою викладання навчальної дисципліни "Лідерство та ефективні комунікації в міжнародному бізнесі" є формування у студентів наукових і професійних знань у сфері ефективного лідерства, розвиток психологічної культури майбутнього керівника і освоєння технологій створення і просування особистого бренду керівника-лідера, активізація лідерського потенціалу як сукупності умінь самоуправління і управління іншими людьми.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	3
Семестр	6
Кількість кредитів ECTS	4
Форма підсумкового контролю	залік

Структурно-логічна схема вивчення дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Менеджмент	Міжнародний менеджмент
Селф-менеджмент	Міжнародний маркетинг
Іноземна мова академічної та професійної комунікації	Управління персоналом в міжнародних компаніях
Інформаційні системи в міжнародному бізнесі	Міжнародний бізнес-аналіз
Зовнішньоекономічна діяльність підприємств	Міжнародна торгівля

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
Здатність визначати сутність лідерства як цілеспрямованого процесу формування відповідних якостей та навичок	Володіти знаннями з теорії і практики управлінської діяльності щодо впровадження та використання

міжнародному бізнесі	технологій управління, соціальних комунікацій в мережі Інтернет, мультимедійного забезпечення соціокультурної діяльності
Здатність з'ясувати сутність, природу та основні поняття лідерства	Володіти культурою мислення, здатність до узагальнення, аналізу і синтезу в управлінській діяльності, пов'язаній із пошуком, накопиченням, зберіганням і використанням інформації
Здатність дослідити зміни лідерства	Ефективно працювати як індивідуально, так і у складі команди
Здатність визначити та узагальнити поняття лідерської етики та моралі	Оцінювати отримані результати та аргументовано захищати прийняті рішення
Здатність дослідити та описати ефективне лідерство	Уміти спілкуватися, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію українською мовою та однією з іноземних мов
Здатність застосовувати моніторинг в комунікативному просторі	Мати здатність використовувати різноманітні комунікативні технології для ефективного спілкування на професійному, науковому та соціальному рівнях на засадах толерантності, діалогу і співробітництва
Здатність визначити методи управління конфліктами, змінами та стресами в міжнародних організаціях	Мати здатність адаптуватися до нових ситуацій та приймати обґрунтовані управлінські рішення
Здатність забезпечувати ефективну комунікацію організації із зовнішнім середовищем	Мати здатність приймати відповідальність на себе, забезпечувати ефективну співпрацю в команді
Здатність породжувати нові ідеї	Здійснювати презентацію ділової інформації
Здатність будувати комунікативну взаємодію	Мати знання та розуміння законодавчих та галузевих нормативних документів
Здатність виділяти проблеми та вміти їх вирішувати	Застосовувати знання і розуміння для ідентифікації, формулювання і вирішення завдань в інформаційних та документаційних системах
Здатність працювати в команді	Уміти застосовувати сучасні методики і технології автоматизованого опрацювання інформації, формування та використання електронних інформаційних ресурсів та сервісів
Здатність пристосовуватися до нових ситуацій	Здійснювати аналіз ситуативних чинників, що обумовлюють вибір ефективного стилю лідерства в організації
Здатність спілкуватися з представниками	Формувати власний імідж шляхом

інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)	цілеспрямованого використання мовної культури, культури зовнішності, невербальних засобів, аксесуарів
Здатність до письмової та усної комунікації державною та іноземною мовами	Визначати сфери спільних інтересів та цінності для побудови ефективних партнерських стосунків
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях управлінської діяльності	Вести дискусію й управляти аудиторією, уникати логічних помилок у суперечці й дискусії
Здатність підтримувати управлінську комунікацію з усіма суб'єктами інформаційного ринку, користувачами, партнерами, органами влади та управління, засобами масової інформації	Здійснювати ділові переговори з урахуванням особливостей комунікаційної ситуації, етичних вимог та психологічних закономірностей переговорного процесу
Здатність використовувати управлінські технології та організувати системи соціальних зв'язків в умовах сучасної інформаційно-технологічної інфраструктури	Мати здатність до подальшого навчання з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Лідерство як цілеспрямований процес формування відповідних якостей та навичок в міжнародному бізнесі

Тема 1. Характеристика та типологія лідерства

- 1.1. Сутність лідерства та його види.
- 1.2. Феномен "лідерство": поняття й сутність.
- 1.3. Функції лідера, його особистісні характеристики.
- 1.4. Організаційне лідерство.

Поняття «лідерство» та лідерській вплив. Загальноприйняті теорії лідерства. Рівні лідерства. Класифікація лідерства (емоційне та ділове, постійне та ситуативне). Лідер, орієнтований на завдання і лідер, орієнтований на відносини. Критерії оцінки лідерства. Соціометрія як метод виявлення неформальної структури групи. Еволюція теорії лідерства. Зарубіжні теорії лідерства

Тема 2. Лідерство в організаціях

- 2.1. Лідерство і керівництво.
- 2.2. Лідерство і влада.
- 2.3. Форми влади.
- 2.4. Підходи до управління.
- 2.5. Принципи та методи управління.

Причини невдач в управлінні. Довіра в організації. Здатність лідера чути і делегувати повноваження. Визначення й природа влади. Джерела індивідуальної влади. Використання влади при прийнятті стратегічних рішень. Потреба в досягненні й потреба у владі.

Тема 3. Структура образу лідера

- 3.1. Персональний бренд лідера
- 3.2. Блоки якостей лідера.
- 3.3. Самопрезентація та імідж лідера
- 3.4. Поняття "темперамент".
- 3.5. Діагностики лідерського потенціалу особистості

Погляди дослідників на визначення базових якостей лідера у процесі розвитку цивілізації. Розвиток задатків темпераменту і вміння тримати їх під контролем. Погляди

А. Менегетті, Е. Рогова, Т. Бендас. Поняття про «характер». Пригнічений характер (пасивне пристосування) і лідерський. Розвиток особистості як інструмент мотивування. Рівні мотивації. Поняття і види іміджу. Характеристики і структура іміджу. Шляхи формування іміджу. Самореалізація та робота над собою. Способи позиціонування лідерських якостей. Самодисципліна. Лідерство і емоційний інтелект. Лідерство і емпатія. Лідерство і впевненість. Особисті якості та портфоліо лідера. Орієнтовні методики діагностики лідерства серед студентської молоді.

Тема 4. Типи лідерства

4.1. Підходи до типології лідерства.

4.2. Формальні лідери.

4.3. Неформальні лідери.

4.4. Класифікація типів лідерства.

Класифікація К. Левіна. Класифікація В. Ольшанського. Типи характеру лідера Г. Лассуелла. Мак-шкала. Порівняльні характеристики трьох категорій керівників (за Г. Екхардтом). Профілі (типи) лідерів за А. Едвардсом. Поділ лідерів на резонансних та дисонансних. Ознаки резонансного лідера. Методика відновлення лідерського потенціалу. Коуч-консультанство.

Тема 5. Лідерська етика

5.1. Коріння етики: світська та релігійна традиції.

5.2. Розвиток моралі.

5.3. Значення цінностей

5.4. Організаційна етика.

Культура поведінки. Культура мови. Манери. Моральні якості особистості. Мовний етикет. Гуманітарна розвиненість. Перехід природних якостей в придбані. Професійні риси. Етика та юридичні питання. Репутація організації. Етичний клімат в організації.

Змістовий модуль 2. Ефективні комунікації в міжнародному бізнесі, їх особливості в умовах розвитку економіки знань

Тема 6. Комунікація та її значення у міжнародному бізнесі

6.1. Поняття комунікації і комунікаційного процесу.

6.2. Цілі комунікацій

6.3. Канали та засоби комунікацій

6.4. Комунікативна компетентність

Формування оптимальних інформаційних потоків. Формальні та неформальні комунікації. Бар'єрні комунікації. Забезпечення ефективних комунікацій. Методи поширення інформації про діяльність організації. Інформаційно-технічна база процесу комунікацій. Типологія спілкування.

Тема 7. Етапи, умови і засоби ефективної комунікації

7.1. Етапи процесу комунікації

7.2. Комунікативні бар'єри

7.3. Вербальна та невербальна комунікація

7.4. Електронна комунікація

Умови ефективного мовного впливу. Комунікативна рівновага. Засоби ефективної комунікації та комунікативні техніки. Перешкоди для комунікації. Функції невербальних засобів у комунікації. Співвідношення вербальних і невербальних засобів у комунікації. Правила дотримання комунікативної норми. Ефективне слухання. Функції електронної комунікації. Комунікаційні бар'єри електронної комунікації. Глобальна комунікаційна система Інтернет.

Тема 8. Ділові переговори та їх завдання в управлінні міжнародним бізнесом

8.1. Стратегія проведення переговорів

8.2. Правила і норми проведення ділових зустрічей.

8.3. Техніка ділового спілкування

Основні методи і принципи проведення переговорів. Розгляд взаємовигідних варіантів і компромісів. Особливості проведення переговорів із зарубіжними партнерами. Етапи переговорного процесу. Керування конфліктами. Мистецтво говорити й уміння слухати. Контроль над емоціями. Прийоми аргументації. Правила організації ділових зустрічей. Етика ділового спілкування. Протокольні переговори. Специфікація зустрічі делегацій. Управління емоціями. Комунікативна компетентність.

Тема 9. Комунікативні технології для побудови персонального та організаційного бренду

9.1. Види комунікативних технологій.

9.2. Ділові стратегії.

9.3. Діловий стиль і манери обговорення.

Самопіар. Призначення та види резюме. Правила їх складання та поширення. Профіль в соцмережах. Просування послуг, товарів та соціально важливих повідомлень. Загальна характеристика стратегії. Види стратегій. Ділова стратегія. Функціональна стратегія. Стратегія як тактика вибору тактик. Стратегічний сценарій. Принципи постановки цілей. Закони управлінського спілкування Імперативи ділового обговорення. Техніка боротьби. Принципи реалізації переваг. Співробітництво. Фактори, що сприяють раціональній взаємодії. Вміння говорити. Правила правильного сприйняття повідомлення.

Тема 10. Комунікаційні структури в міжнародних корпораціях

10.1. Комунікації в міжнародних корпораціях.

10.2. Види технічного забезпечення комунікаційних процесів міжнародних корпорацій.

10.3. Процес циркуляції даних в комунікаційних мережах міжнародних корпорацій.

Основні проблеми комунікацій в міжнародних організаціях. Рівні та способи організації діяльності системи управління в міжнародних корпораціях. Основні підходи до організації управління міжнародною корпорацією залежно від організації бізнесу за кордоном. Централізована і децентралізована структури управління міжнародних корпорацій. Вимоги до проектування і впровадження інформаційних систем у комунікації міжнародних корпорацій.

Перелік практичних (семінарських) / лабораторних занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Методи навчання та викладання

У навчальному процесі використовуються: лекції; практичні заняття, групова робота, бесіди, ділові ігри, рольові етюди, тестування, проведення дискусій з обговорення різноманітних ділових ситуацій, розв'язання аналітичних задач, робота з літературою, реферування, самостійна робота, індивідуальні заняття, консультації, виконання комплексного індивідуального завдання.

Лекційна форма проведення занять передбачає застосування таких методів (інтерактивна, відеолекція, лекція-конференція, лекція-діалог):

1. Пояснювально-ілюстративного.

2. Проблемного засвоєння матеріалу.

3. Дискусії.

4. Дистанційних та медіа технологій навчання.

Семінарські та практичні форми занять передбачають застосування методів:

1. Частково-пошукового.

2. Дослідницького.

3. Інтерактивного.

4. Брейнстормінгу.

5. Рольових ігор.

6. Метод кейсів.

Викладення теоретичного матеріалу здійснюється з використанням опорного

мультимедіа-конспекту; постановка проблемних питань, застосування мінідискусії, виконання пошукових і творчих завдань із використанням теоретичного матеріалу; робота малих творчих груп; самостійний пошук необхідної довідкової інформації в різноманітних електронних ресурсах; консультації викладача.

Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни "Лідерство та ефективні комунікації в міжнародному бізнесі" здійснюється за накопичувальною (100-бальною) системою оцінювання.

Оцінювання здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів, мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати залік – 60 балів);

Підсумковий / семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового заліку, відповідно до графіку навчального процесу.

Залік виставляється як загальна сума балів, набраних за результатами поточного контролю.

Поточний контроль включає оцінювання студентів під час:

Лекцій – активна робота на парі (1 бал за кожне заняття) за умови виконання студентом активної участі в обговоренні теми заняття, становлення питань та висловлюванням своєї думки стосовно теми заняття. Загальна кількість балів 15.

Практичних та семінарських занять – активна робота на парі (1 бал за кожне заняття), за умови виконання студентом активної участі в дискусії стосовно теми заняття та відповіді на поставлені питання. Загальна кількість балів 15.

Форми поточного оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

опитування. Протягом семестру студенти проходять опитування за лекційним матеріалом за всіма темами (1-10). Максимальна оцінка за кожне опитування – 1 бал.

доповіді. Протягом семестру студенти пишуть 1 доповідь за обраною темою дослідження та готують презентацію даної доповіді. Максимальна оцінка - 5 балів.

есе. Протягом семестру студенти пишуть 1 творче завдання (есе) за темою курсу. Максимальна оцінка - 5 балів.

контрольні роботи. Протягом семестру студенти пишуть 2 контрольні роботи. Максимальна оцінка за кожну контрольну роботу 5 балів Максимальна кількість балів за обидві контрольні роботи - 10. Перша контрольна робота включає теми 1-5, а друга контрольна робота – теми 5-10). Структура колоквіуму: 1) два теоретичні питання (максимальна оцінка за кожне теоретичне завдання – 3 бали); 2) практичне завдання (максимальна оцінка - 4 бали).

тестовий контроль. Протягом семестру студенти пишуть тестовий контроль, який складається із 40 тестових питань. Максимальна кількість балів за кожне питання – 0,5. Максимальна кількість балів за тестовий контроль – 20.

колоквіуми. Протягом семестру студенти пишуть 1 колоквіум. Максимальна оцінка - 10 балів. Колоквіум включає всі теми. Структура колоквіуму: 1) два теоретичні питання (максимальна оцінка за кожне теоретичне завдання – 3 бали); 2) практичне завдання (максимальна оцінка - 4 бали).

комплексне індивідуальне завдання. Комплексне індивідуальне завдання з курсу «Лідерство та ефективні комунікації в міжнародному бізнесі» має форму інтегральної практичної задачі, вирішення якої потребує цілеспрямованого опанування змісту дисципліни, формування навичок застосування набутих знань відповідно до робочої програми курсу та становлення лідерських рис та комунікативної грамотності майбутнього міжнародного менеджера. Максимальна кількість балів за комплексне індивідуальне завдання – 10 балів.

Самостійна робота здобувача включає:

опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;

вивчення окремих тем та питань, що передбачені для самостійного опрацювання;
 підготовка до практичних занять;
 підготовка до контрольних робіт та інших форм поточного контролю;
 пошук (підбір) джерел для підготовки презентацій за заданою тематикою;
 виконання комплексних індивідуальних завдань.

Студент повинен вважатися сертифікованим, якщо сума балів, отримана за результатами підсумкового/семестрового контролю дорівнює або перевищує 60. Підсумкова оцінка з дисципліни обчислюється з урахуванням балів, отриманих під час поточного контролю, який передбачає накопичувальна система. Загальний результат у балах за семестр становить: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів - не зараховано", студент йде на перездачу екзамену або повторне вивчення дисципліни і остаточна оцінка заноситься в відомість успішності з дисципліни.

Виставлення підсумкової оцінки здійснюється за шкалою, наведено в таблиці "Шкала оцінювання: національна та ЄКТС".

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Мак бал
Тема 1. Характеристика та типологія лідерства	Аудиторна робота			
	Лекція	Проблемна лекція за питаннями: 1. Сутність лідерства та його види. 2. Феномен "лідерство": поняття й сутність. 3. Функції лідера, його особистісні характеристики. 4. Організаційне лідерство.	Активна робота на парі	1
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою "Еволюція теорії лідерства"	Активна робота на парі	1
			Опитування	1
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Відмінності між керівництвом та лідерством"; "Природа лідерства та його складники", "Стили лідерства"; "Розвиток лідерства"; "Формування системи лідерства"	Перевірка домашніх завдань	1	

Тема 2. Лідерство в організаціях	Аудиторна робота			
	Лекція	Проблемна лекція за питаннями: 1. Лідерство і керівництво. 2. Лідерство і влада. 3. Форми влади. 4. Підходи до управління. 5. Принципи та методи управління	Активна робота на парі	1
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою "Лідерство як риса діяльності управлінської команди"	Активна робота на парі	1
			Опитування	1
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	"Атрибутивні іміджеві характеристики підприємства"	Перевірка домашніх завдань	1	
Тема 3. Структура образу лідера	Аудиторна робота			
	Лекція	Проблемна лекція за питаннями: 1. Персональний бренд лідера 2. Блоки якостей лідера. 3. Самопрезентація та імідж лідера 4. Поняття «темперамент». 5. Діагностики лідерського потенціалу особистості	Активна робота на парі	1
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою "Шляхи формування іміджу"	Активна робота на парі	1
			Опитування	1
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	"Погляди дослідників на визначення базових якостей лідера у процесі розвитку цивілізації"	Перевірка домашніх завдань	1	
Тема 4. Типи лідерства	Аудиторна робота			
	Лекція	Проблемна лекція за питаннями: 1. Підходи до типології лідерства. 2. Формальні лідери. 3. Неформальні лідери. 4. Класифікація типів лідерства.	Активна робота на парі	1
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою "Методика відновлення лідерського потенціалу. Коуч-консультанство"	Активна робота на парі	1
			Опитування	1
			Доповідь	5
Самостійна робота				

	Питання та завдання до самостійного опрацювання	"Класифікація К. Левіна". "Порівняльні характеристики трьох категорій керівників (за Г. Екхардтом)". "Профілі (типи) лідерів за А. Едвардсом.	Перевірка домашніх завдань	1
Тема 5. Лідерська етика	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Проблемна лекція за питаннями: 1. Коріння етики: світська та релігійна традиції. 2. Розвиток моралі. 3. Значення цінностей. 4. Організаційна етика	Активна робота на парі	1
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою "Лідер як служитель: доступність, спілкування, підтримка"; "Філософія партисипативного управління"	Активна робота на парі	1
			Опитування	1
			Контрольна робота	5
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	"Розкриття значущості особистих якостей керівника лідера для ефективного управління"	Перевірка домашніх завдань	1	
Тема 6. Комунікація та її значення у міжнародному бізнесі	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Проблемна лекція за питаннями: 1. Поняття комунікації і комунікаційного процесу. 2. Цілі комунікацій 3. Канали та засоби комунікацій 4. Комунікативна компетентність	Активна робота на парі	1
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою "Формування оптимальних інформаційних потоків"	Активна робота на парі	1
			Опитування	1
			Тестовий контроль	20
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	"Методи поширення інформації про діяльність організації. Інформаційно-технічна база процесу комунікацій"	Перевірка домашніх завдань	1	

Тема 7. Етапи, умови і засоби ефективної комунікації	Аудиторна робота			
	Лекція	Проблемна лекція за питаннями: 1. Етапи процесу комунікації 2. Комунікативні бар'єри 3. Вербальна та невербальна комунікація 4. Електронна комунікація	Активна робота на парі	1
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою "Умови ефективного мовного впливу. Комунікативна рівновага"	Активна робота на парі	1
			Опитування	1
			Комплексне індивідуальне завдання	10
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	"Специфіка вибудовування відносин при управлінні, веденні переговорів і комунікації в команді"	Перевірка домашніх завдань	1	
Тема 8. Ділові переговори та їх завдання в управлінні міжнародним бізнесом	Аудиторна робота			
	Лекція	Проблемна лекція за питаннями: 1. Стратегія проведення переговорів 2. Правила і норми проведення ділових зустрічей. 3. Техніка ділового спілкування	Активна робота на парі	1
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою "Визначення місця комунікацій у формуванні економіки знань"	Активна робота на парі	1
			Опитування	1
			Есе	5
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	"Управління міжкультурної командою в контексті глобальних змін"	Перевірка домашніх завдань	1	
Тема 9. Комунікативні технології для побудови персонального та організаційного бренду	Аудиторна робота			
	Лекція	Проблемна лекція за питаннями: 1. Види комунікативних технологій. 2. Ділові стратегії. 3. Діловий стиль і манери обговорення	Активна робота на парі	1
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою "Становлення комунікативної"	Активна робота на парі	1

		політики"	Опитування	1
			Контрольна робота	5
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	"Лідерські компетенції в залежності від етапу розвитку бізнесу"	Перевірка домашніх завдань	1
Тема 10. Комунікаційні структури в міжнародних корпораціях	Аудиторна робота			
	Лекція	Проблемна лекція за питаннями: 1. Комунікації в міжнародних корпораціях. 2. Види технічного забезпечення комунікаційних процесів міжнародних корпорацій. 3. Процес циркуляції даних в комунікаційних мережах міжнародних корпорацій.	Активна робота на парі	1
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою "Основні проблеми комунікацій в міжнародних організаціях"	Активна робота на парі	1
			Опитування	1
			Колоквіум	10
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	"Централізована і децентралізована структури управління міжнародних корпорацій"	Перевірка домашніх завдань	1

Рекомендована література

Основна література

1. Антипцева А. Комунікативний менеджмент: Навч.-метод. посіб. для студентів денної і заочної форм навчання / А. Антипцева. – Х., 2013. – 53 с.
2. Кочубей Т. Сучасні теорії лідерства: теоретичний аспект / Т. Кочубей, А. Семенов // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи. - 2012. - № 40. - С. 176-184. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ppps_2012_40_28.
3. Кручек В. А. Психолого-педагогічні основи міжособистісного спілкування : навч. посіб. / Кручек В. А. – [2-ге видання, доп. і перероб.] – К. : НАКККіМ, 2011. – 302 с.
4. Палеха Ю. І. Етика ділових відносин : навч. посібник / Ю. І. Палеха – К.: Кондор, 2008. – 356 с.
5. Романовський О. Г. Ділова етика: навч. посібник / Романовський О. Г. , Пономарьов О. С., Лапузіна О. М. – Харків : НТУ "ХПІ", 2006. – 364 с.
6. Скібіцька Л. І. Лідерство та стиль роботи менеджера.: Навчальний посібник / Л. І. Скібіцька. – К.: Центр учбової літератури, 2009. —181с.
7. Тимошенко Н. Л. Корпоративна культура: діловий етикет. Навч. посіб. – К.: Знання,

2006. – 79 с.

Додаткова література

1. Бакулев Г.П. Массовая коммуникация: Западные теории и концепции : учеб. пособие. 2-е изд., перераб. и доп. Москва: Аспект Пресс, 2010. 192 с.

2. Бацевич Ф. Основи комунікативної лінгвістики : підручник / Ф. Бацевич. – К. : ВЦ "Академія", 2009.

3. Бороздина Г.В. Психология делового общения: Учеб. пособие / Г. Бороздина. – М., 2008.

4. Герчанівська П. Е. Культура управління: навч. посібник / П. Е. Герчанівська. – К. : ІВЦ Видавництво "Політехніка", 2005. – 152 с.

5. Гоулман Д. Эмоциональное лидерство: Искусство управления людьми на основе эмоционального интеллекта. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2005. – 75 с.

6. Зусін В. Я. Етика та етикет ділового спілкування: навч. посібник. – 2е вид., перероб. і доп. / В. Я. Зусін. – К.: Центр навч. літератури, 2005. – 224 с.

7. Шалагинова Я. В. Психология лидерства / Я. В. Шалагинова. – СПб.: Речь, 2007. – 494 с.

8. Шарков Ф.И. Коммуникология: основы теории коммуникации. Москва: Дашков и Ко, 2010. 592 с.

9. Janinks D. On Becoming a Leader / D. Janinks. – Cambridge, 1995. – P. 12–18

Інформаційні ресурси

1. Сторінка курсу "Лідерство та ефективні комунікації в міжнародному бізнесі" на платформі Moodle (персональна навчальна система) : веб-сайт. URL: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=5653>